

**antunac**



moderna galerija narodnog muzeja • zadar • 1974.



**g r g a a n t u n a c**

**s k u l p t u r e • c r t e ž i**

**u č a s t 30. g o d i š n j i c e o s l o b o đ e n j a z a d r a**

**z a d a r • g r a d s k a l o ž a 10-28. l i s t o p a d a 1974.**

Narodni muzej u Zadru zahvaljuje obitelji Antunac, Sladoljev, Katić-Antunac i dru Josipu Pasiniju što su se odazvali pozivu te posudili skulpture, crteže i dokumentaciju za ovu izložbu.

Da bi susjedni sjevernodalmatinski gradovi Zadar i Šibenik bili bliži, tješnje surađivali, bolje se poznavali, više međusobno cijenili. Kao što bijaše u prošlosti, od najstarijih vremena do slavne narodnooslobodilačke borbe.

Povezani i zbliženi da budu izgrađujući socijalističko samoupravno društvo, u slobodnoj i snažnoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

A u povodu 30-godišnjice oslobođenja Zadra — priredujemo ovu izložbu Šibenčanina Grge Antunca, vrsnog poznavaoca kamena i legendarnog klesara.

Valentin Uranija, direktor  
Narodnog muzeja, Zadar

r e p r o d u k c i j e





MOJA OBITELJ, KAT. BR. 10

KONJ, KAT. BR. 4





TRUDNICA, KAT. BR. 31



DJEVOJKA S KNJIGOM — JAGODA, KAT. BR. 28

LEŽEĆI ŽENSKI AKT, KAT. BR. 29

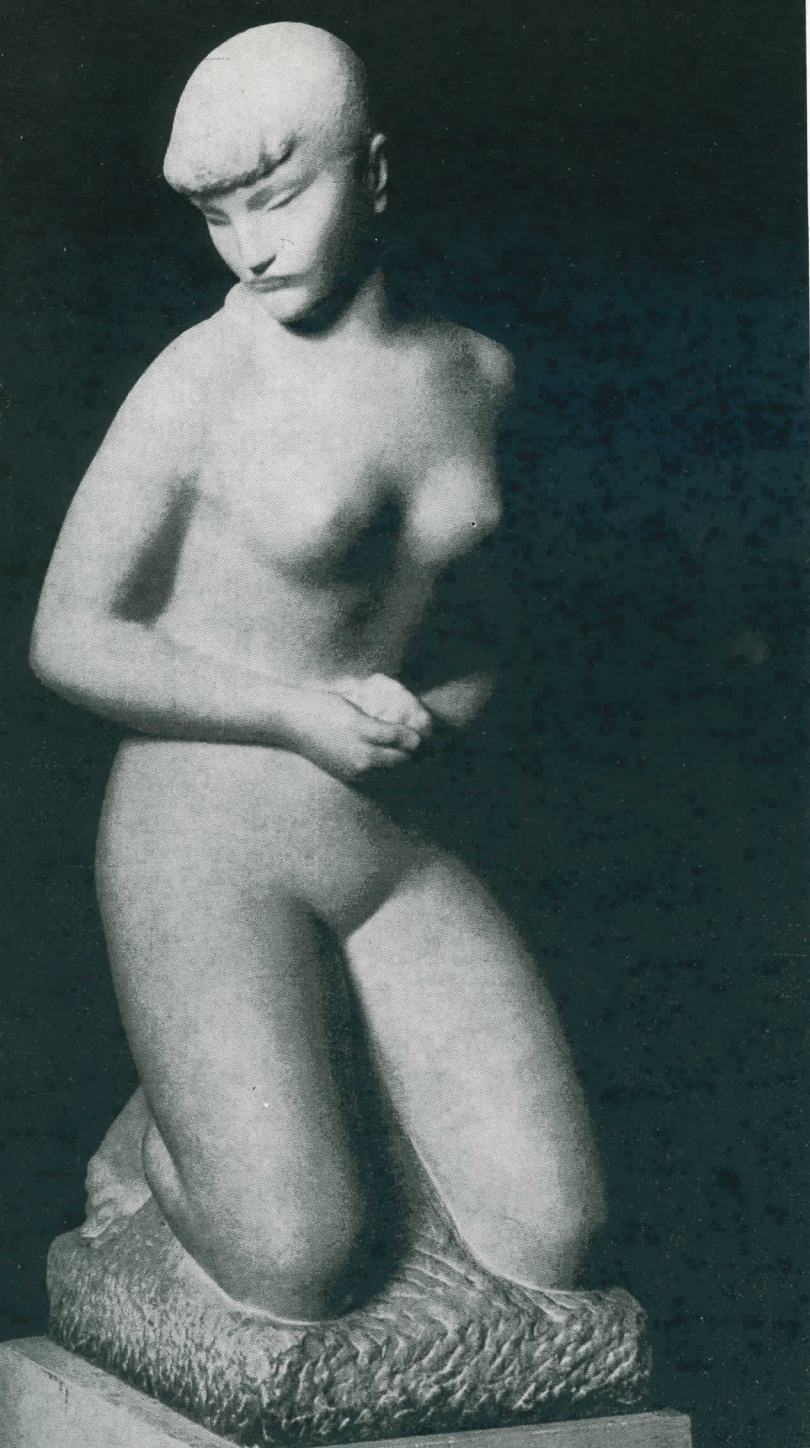




MOJ UČITELJ (DETALJ), KAT. BR. 33



JASNA SLADOLJEV, KAT. BR. 35



STIDLJIVKA, KAT. BR. 41



## KATALOG

### SKULPTURE

1. **MARY**,  
bronca, vis. 40 cm, 1930—1931. VI. kćeri  
Grge Antunca, Zagreb.
2. **TORZO BRANKA**,  
bronca, visoki reljef, vel. 125 x 47 cm, 1931  
—1932. VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
3. **TUGA**,  
relief, drvo orah, vel. 60 x 46 cm, 1935. Sign.  
d. d. Antunac 1935. VI. kćeri Grge Antunca,  
Zagreb.
4. **KONJ**,  
bronca, vis. 22 cm, 1938. VI. kćeri Grge  
Antunca, Zagreb.
5. **MILE JANKOVIĆ**,  
mramor, Carrara, vis. 66 cm, sign. lijevo sa  
strane: G. Antunac 1940. VI. Muzej grada  
Šibenika.
6. **ISMET MUJEZINOVIĆ**,  
sadra, vis. 27 cm, 1938—1940. VI. kćeri  
Grge Antunca, Zagreb.
7. **GLAVA DJEVOJČICE**,  
pečena zemlja, vis. 33 cm, 1936 (?), sign.  
na dnu monogramom GA. VI. kćeri Grge  
Antunca, Zagreb.
8. **UJNA IZ KAŠTELA — PRELJA**  
sadra, vis. 58 cm, 1938—1941. VI. kćeri Grge  
Antunca, Zagreb.
9. **AUTOPORTRET**,  
visoki reljef, drvo, vel. 96 x 76 cm, 1941. VI.  
kćeri Grge Antunca, Zagreb.
10. **MOJA OBITELJ**,  
relief, mramor makedonski, vel. 58 x 47 cm,  
1940. VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
11. **ŽENSKI AKT**,  
bronca, vis. 85 cm, sign. d. d. Antunac 1941.  
VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
12. **RIBARI**,  
relief, bronca, vel. 38 x 39 cm, 1940—1941.  
VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
13. **BOSJACI**,  
bronca, vis. 27 cm, 1944. VI. obitelj Slado-  
ljević, Zagreb.
14. **MARY**,  
mramor Carrara, vis. 20 cm, 1942. VI. kćeri  
Grge Antunca, Zagreb.
15. **ZLARINKA**  
bronca, vis. 55 cm, 1941. VI. Muzej grada  
Šibenika.
16. **SJEDEĆI ŽENSKI AKT**,  
brački kamen, nedovršeno, vis. 86 cm, 1940  
—1942. VI. Muzej grada Šibenika.
17. **UDARNIK**,  
bronca, vis. 24 cm, 1947—1948. Sign. straga:  
Antunac. VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
18. **OMLADINKA**,  
pečena zemlja, vis. 19 cm, 1957—1958. VI.  
kćeri Grge Antunca, Zagreb.
19. **NATAŠA**,  
relief, bronca, oval 17 x 14 cm, 1948, sign.  
l. d. monogramom GA. VI. kćeri Grge Antun-  
ca, Zagreb.
20. **Dr JOSIP PASINI**,  
mramor Carrara, vis. 54 cm, 1948. VI. dr  
Josip Pasini, Šibenik.
21. **PLESAČICA**,  
bronca, vis. 48 cm, signirano straga G. Antu-  
nac 1950. VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
22. **SKICA ZA NADGROBNI SPOMENIK U ŠIBE-  
NIKU — ŠEVA PASINI**,  
bronca, visoki relief, vel. 30 x 14 cm, 1948  
—1949. VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
23. **L. N. TOLSTOJ**,  
bronca, vis. 67 cm, sign. Antunac, 1948. VI.  
obitelj Sladoljević, Zagreb.
24. **SPOMEN PLAKETA MIRKU RAČKOMU**,  
relief, bronca, vel. 29 x 22 cm, sign. lijevo  
sa strane AG. Zagreb, 1949. Avers: poprsje  
Mirka Račkoga u poluprofilu s lijeve strane,  
ispod toga paleta i kistovi i natpis Mirko  
Rački. VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.

25. **SPOMEN PLAKETA MIRKU RAČKOM**,  
relief, bronca, vel. 29 x 22 cm, sign. d. d.  
Antunac. Revers: Paolo i Francesca, prema  
ilustraciji Mirka Račkoga za Danteovu »Bo-  
žansku komediju«. Zagreb 1949.
26. **AUTOPORTRET**,  
bronca, vis. 18,5 cm, oko 1950. VI. Metod  
Antunac, Zagreb.
27. **PRALJA**,  
bronca, vis. 25 cm, sign. d. d. G. Antunac,  
vjerojatno iz 1950. VI. kćeri Grge Antunca,  
Zagreb.
28. **DJEVOJKA S KNJIGOM — JAGODA**,  
pečena zemlja, vis. 28 cm, 1954—1955. VI.  
kćeri Grge Antunca, Zagreb.
29. **LEŽEĆI ŽENSKI AKT**,  
mramor Seget, vel. 54 x 80 x 21 cm, sign. d. d.  
G. Antunac 1956. VI. Muzej grada Šibenika.
30. **LATICA IVANIŠEVIĆ**,  
drvo trešnja, vis. 35,5 cm, 1957. VI. kćeri  
Grge Antunca, Zagreb.
31. **TRUDNICA**,  
drvo orah, vis. 73 cm, 1958. VI. kćeri Grge  
Antunca, Zagreb.
32. **DOJENJE**,  
bronca, vis. 36 cm, 1959. VI. kćeri Grge  
Antunca, Zagreb.
33. **MOJ UČITELJ**,  
mramor Carrara, vel. 83 x 60 cm, 1958—  
—1959. VI. Muzej grada Šibenika.
34. **SPOMEN PLAKETA ANTUN AUGUSTINČIĆ**,  
relief, bronca, promjer 28 cm, Glava A.  
Augustinčića u plitkom reliefu u profilu s  
desne strane, uz rub lijeve strane: 1900—  
—1960, uz rub s desne strane: Augustinčin.  
VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
35. **JASNA SLADOLJEV**,  
kamen, vis. 46 cm, 1960. VI. kćeri Grge  
Antunca, Zagreb, vl. sadrenog odljeva J.  
Zlatar, Švicarska.
36. **MARCEL MARCEAU**,  
relief, drvo orah, vel. 50 x 50 cm, 1960.  
kćeri Grge Antunca, Zagreb.
37. **LIRIKA — DJEVOJKA S KNJIGOM**,  
relief, bronca, vel. 47 x 33 cm, sign. I. d.  
Antunac 1962. VI. kćeri Grge Antunca,  
Zagreb.
38. **TIN UJEVIĆ**,  
relief, drvo orah, vel. 40 x 30 cm, sign.  
G. Antunac 1962. VI. kćeri Grge Antunca,  
Zagreb.
39. **MIROSLAV KRLEŽA**,  
relief, drvo orah, vel. 56 x 37 cm, sign.  
G. Antunac 1963. VI. kćeri Grge Antunca,  
Zagreb.
40. **STIDLJIVKA**,  
relief, drvo orah, vel. 72 x 40 cm, sign.  
G. Antunac 1963. VI. kćeri Grge Antunca,  
Zagreb.
41. **STIDLJIVKA**,  
mramor Seget, vis. 105 cm, 1963. VI.  
grada Šibenika.
42. **FIGURA ŽENE**,  
relief, drvo orah, vel. 137 x 30 cm, oko  
VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
43. **ZLARINKA**,  
relief, drvo orah, vel. 102 x 36 cm, oko  
VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
44. **ŽENSKI AKT**,  
visoki relief, drvo orah, vel. 88 x 30 cm,  
1965—1968. VI. kćeri Grge Antunca,  
Zagreb.
45. **SPOMEN PLAKETA ŠIBENIKA**,  
relief, bronca, promjer 26 cm, 1966.  
Avers: u sredini polja lik kralja Krištofa  
sjeđi na prijestolju, naokolo uz rub te-  
lepis: Sigillum regis Crecimiri Dalmatini  
MLXVI. Lijevo sa strane monogram  
VI. kćeri Grge Antunca, Zagreb,
46. **SPOMEN PLAKETA ŠIBENIKA**,  
reliefs, bronca, promjer 26 cm, 1966.  
Revers: Šibenska katedrala i tvrđava  
njih petokraka, u donjoj polovini po-

pis: 1066—1966 devetstogodišnjica spomena Šibenika. Lijevo sa strane monogram GA. Vl. kćeri Grge Antunca, Zagreb.

47. **MEDALJA 900 GODIŠNJICE PRVOG SPOMENA ŠIBENIKA,**  
relief, bronca, promjer 6,5 cm, 1966. Vl. muzej grada Šibenika.
48. **DJEVOJKA I,**  
relief, drvo orah, vel. 45 x 24 cm, 1968—1969. Vl. kćeri Grge Antunca, Zagreb.
49. **DJEVOJKA (BRANKA)' II,**  
relief, drvo orah, vel. 52 x 23 cm, 1968—1969. Vl. kćeri Grge Antunca, Zagreb.

#### CRTEŽI

U svojoj kući i atelieru čuvao je Grga Antunac velik broj crteža. Većinu sačinjavaju oni koje je radio tokom studija na akademiji 1926—1930, dok je manji broj onih, kasnijih, koji su nastali kao pripreme za određenu, zamišljenu skulpturu. Ovaj mali izbor iz te ostavštine izložen je s namjerom da nam približi ličnost umjetnika; pokazuje da je Grga Antunac svoje osjećaje za punu plastičnu formu znao realizirati i na papiru, da je crtajući mislio kao kipar.

1. **STUDIJA AKTA ŽENE,**  
papir, smeđa kreda, vel. 571 x 417 mm, 1926—1928. (?), vl. kćeri Grge Antunca; oštećenja nastala u poplavi 1964.
2. **STUDIJA AKTA ŽENE,**  
papir, crvena kreda, vel. 517 x 418 mm, 1926—1928. (?), vl. kćeri Grge Antunca; oštećenja nastala u poplavi 1964.
3. **STUDIJA AKTA ŽENE, S LEDA,**  
papir, ugljen, vel. 474 x 315 mm, 1926—1928. (?), vl. kćeri Grge Antunca; oštećeno u poplavi 1964.

#### 4. **STUDIJA AKTA MUŠKARCA, KLEČEĆI, U PROFILU S LIJEVE STRANE,**

pakpapir, ugljen, vel. 448 x 310 mm, 1926—1928. (?), vl. kćeri Grge Antunca; oštećeno u poplavi 1964.

#### 5. **STUDIJA AKTA MUŠKARCA, LEDA,**

pakpapir, ugljen, vel. 445 x 320 mm, 1926—1928. (?), vl. kćeri Grge Antunca, sign. d. d. Antunac. Oštećenja nastala u poplavi 1964.

#### 6. **SKICA ZA TORZO BRANKA,**

pakpapir, olovka, ugljen, vel. 900 x 627/445 x 205 mm, 1931—1932. Na prednjoj i stražnjoj strani papira nalazi se skica za figuru muškarca u profilu. Vl. kćeri Grge Antunca. Oštećenja nastala u poplavi 1964.

#### 7. **SKICA ZA RELIEF TUGA,**

pakpapir, olovka, 860 x 315/215 x 200 mm, 1935. Vl. kćeri Grge Antunca; oštećenja nastala u poplavi 1964. Osim ovog prikaza na prednjoj i stražnjoj strani papira nalazi se još nekoliko studija figura.

#### 8. **KLEČEĆA FIGURA S DRAPERIJOM (Studija za krpanje mreže?),**

pakpapir, olovka, vel. 315 x 220 mm, 1934 (?). Vl. kćeri Grge Antunca. Oštećenja nastala u poplavi 1964. Vjerojatno studija za relief u sadri koji se nalazi kod obitelji Franić, Zadar.

#### 9. **SKICA ZA RELIEF »RIBARI«,**

pakpapir, tuš, pero, vel. 328 x 470 mm, 1940—1941. Vl. kćeri Grge Antunca. Oštećenja nastala u poplavi 1964. Crtež na prednjoj i stražnjoj strani papira.

#### 10. **U ŠIBENSKOJ KONOBII,**

karton, olovka, vel. 190 x 325 mm, godina nepoznata. Vl. kćeri Grge Antunca. U opusu Grge Antunca do sada nije poznata ni jedna druga relizacija na tu temu.

## BILJEŠKE UZ KATALOG SKULPTURA

### 1. MARY.

Radeno za vrijeme studija u specijalki I. Meštrovića. Kasnije je izveo još nekoliko portreta supruge u bjelokosti, bronci i mramoru.

### 2. TORZO BRANKA.

Radeno u drugoj godini studija u specijalki I. Meštrovića. Izveden u mramoru Torzo Branka izložen je 1935. na II izložbi zagrebačkih umjetnika.

### 3. TUGA.

Nastao nakon smrti dviju mladih kiparovih sestara.

### 4. KONJ.

Izložen na izložbi Pola vijeka hrvatske umjetnosti 1938. u Zagrebu. Postoje četiri odliva te skulpture.

Još je samo jednom modelirao konja, i to sa konjanikom (vl. obitelji Sladoljev i Katić-Antunac), u godinama nakon rata — kao skicu za spomenik ratnicima.

### 5. MILE JANKOVIĆ.

M. Janković je slikar, rodом iz Šibenika, Antunčev prijatelj u djetinjstvu i kasnije na Akademiji.

Prva varijanta portreta Mile Jankovića nastala je u trećoj godini studija na Akademiji. Tim je radom Antunac primljen u specijalku kod Meštrovića. Kasnije je portret Mile Jankovića, izveden u mramoru, bio izložen na izložbi hrvatskih umjetnika u Zagrebu 1940.

### 6. ISMET MUJAZINOVIĆ.

I. Mujazinović, slikar, živi u Sarajevu. Antunčev prijatelj iz vremena studija na Akademiji u Zagrebu.

### 7. GLAVA DJEVOJČICE.

Prema nekim podacima nastala 1934. Izlagana na izložbi hrvatskih umjetnika 1936. u Zagrebu, 1937. u Varaždinu. Odliv u bronci u Muzeju grada Varaždina.

### 8. UJNA IZ KAŠTELA.

Direktni portret jedne daljnje rođakinje. Radio je i varijantu pod nazivom Starica, koja se razlikuje od izložene u pokretu ruku i nagibu glave.

### 9. I 26. AUTOPORTRET.

Osim izloženih izradio je i autoportret minijaturu u bjelokosti, sada vlasništvo telji Sladoljev i Antunac-Katić.

### 10. MOJA OBITELJ.

Portreti supruge Mary kćeri Nataše i Jag Postoji još jedna verzija Obitelji kao u drvu i sadri.

### 13. BOSJACI.

Radeno po crtežu Frana Šimunovića. Veći u bronci, manjeg formata, te veći reljef u drvu, vlasništvo su obitelji Sladoljev i Katić-Antunac, primjerak u pečenoj zemlji. Vlasništvo je Frana Šimunovića.

### 15. I 43. ZLARINKA.

Radio je nekoliko varijanata Zlarinke — košarom ili s djetetom na ruci, kao slobodnu figuru ili kao reljef. Izvedene su u srebri, bronci i drvu.

### 16. SJEDEĆI ŽENSKI AKT.

Dovršena varijanta izloženog u posjedu N. Valčića u Zagrebu.

### 19. NATAŠA.

Osim ovog sačuvan je i model u sadri. Radio je i minijaturni portret u bjelokosti.

### 21. PLESAČICA.

Nastalo nakon premijere baleta Đavo u Zagrebu 1940. u Zagrebu. Radio je nekoliko varijanata Plesačica u bronci i drvu. Godina 50. rana na odljevu odnosi se vjerojatno na dinu lijevanja u broncu.

### 22. SKICA ZA NADGROBNI SPOMENIK U ŠIBENIKU.

Izveden u naravnoj veličini u kamenu djevojčice Ševe Pasini, tragično preminule u vrijeme rata, postavljen je na groblju u Šibeniku.

### 23. LAV NIKOLAJEVIĆ TOLSTOJ

Radeno po slici Ilije J. Rjepina, ruskog slikara (1844—1930). Primjerci u sadri vlasništvo su obitelji Sladoljev, Antunac-Katić i Frana Šimunovića u Zagrebu.

- 24. I 25. SPOMEN PLAKETA MIRKU RAČKOMU.**  
 Rađeno u povodu 70. godišnjice života Mirka Račkoga, našeg najstarijeg živućeg slikara i poznatog ilustratora Danteove Božanske komedije.  
 U svojim Uspomenama kaže Grga Antunac:  
 »a naročito sam zavolio našeg najstarijeg slikara Mirka Račkoga. A kad sam zidao 1936. godine, jeseni, svoju kuću u Zagrebu, čitavo to vrijeme stanovao sam na Šalati i često sam večeri provodio kod Račkoga slušajući njegovo pričanje o našim umjetničkim prilikama. Pričao mi je o svima sa kojima je došao u dodir. Isu Kršnjaviju, Vlaha Bukovcu kod kojega je učio, Celestinu (Medoviću). Znao je živo i plastično opisivati pojedine kolege i svoja putovanja sa biciklom po našim krajevima sa svojim slikarskim rekvizitima«.
- 29. LEŽEĆI ŽENSKI AKT.**  
 Skica u pečenoj zemlji u posjedu obitelji Sladoljev i Katić-Antunac u Zagrebu.
- 30. LATICA IVANIŠEVIĆ.**  
 Portret u sadri vlasništvo je Latice Ivanišević, Zagreb, a u pečenoj zemlji obitelji Sladoljev i Katić-Antunac, Zagreb.
- 31. TRUDNICA.**  
 Inspiriran likom starije kćeri Nataše, kipar je izveo nekoliko varijanti ove teme u bronci, sadri, drvu i pečenoj zemlji.
- 32. DOJENJE.**  
 Portret kćeri i prvog unuka.  
 Kao visoki relief, naravne veličine, izvedeno u mramoru, Dojenje je otkupljeno za vilu Zagorje u Zagrebu.
- 33. MOJ UČITELJ.**  
 Meštrović i Sfinga. Izvedeno u znak dubokog poštovanja koje je Antunac osjećao prema Meštroviću. Osim ove skulpture izveo je i varijantu Meštrović i Udovica, za koju nemamo podataka gdje se nalazi.
- 34. SPOMEN PLAKETA ANTUN AUGUSTINČIĆ.**  
 Rađeno povodom šezdeset godišnjice života kipara Antuna Augustinčića. Grga Antunac u svojim Uspomenama spominje Augustinčića sa velikim poštovanjem. Volio ga je kao čovjeka i umjetnika, i bio mu zahvalan za mnogobrojne savjete i upute koje je dobio od tog svog starijeg kolege za vrijeme njihovog zajedničkog rada.  
 Mala spomen medalja u posjedu je obitelji Sladoljev u Zagrebu.
- 36. MARCEL MARCEAU.**  
 Postoji još jedan primjerak portreta u sadri. Antunac je radio taj portret nakon gostovanja slavnog francuskog pantomimičara u Zagrebu, duboko impresioniran njegovom vanrednom glumom.
- 37. LRIKA — DJEVOJKA S KNJIGOM.**  
 Odliveno po profilu u drvu koji je nastao nekoliko godina ranije. Postoji i varijanta u sadri.
- 38. TIN UJEVIĆ.**  
 Hrvatski pjesnik, rođen 1891. — umro 1955. Antunac je realizirao lik Tina Ujevića impresioniran ne samo djelom već i originalnom pjesnikovom ličnošću.
- 39. MIROSLAV KRLEŽA.**  
 Osim izvedenog reliefa postoji i varijanta portreta bez šešira, te minijatura u bjelokosti iz istog vremena. Portret je nastao iz dubokog poštovanja prema piscu i iskrene zahvalnosti prema čovjeku.
- 40. I 41. STIDLJIVKA.**  
 Postoje još dvije varijante reliefa u drvu te nedovršena skulptura u bračkom kamenu.
- 45, 46. i 47. SPOMEN PLAKETA ŠIBENIKA I MEDALJA 900-GODIŠNJICE PRVOG SPOMENA ŠIBENIKA.**  
 Rađeno po narudžbi Odbora za proslavu spomena Šibenika. Primjerci vanredno plodne i uspješne Antunčeve djelatnosti kao medaljera i minijaturista.

Iako vezani na izbor radova samo iz kiparova ateliera, nastojali smo prikazati presjek njegovog opusa kronološki, tematski i po materijalu.

Izložba daje uvid u rad kipara koji je koncepciju svoje umjetnosti, cijelog svog života, osnivao na djelima antike i naših domaćih majstora renesanse.

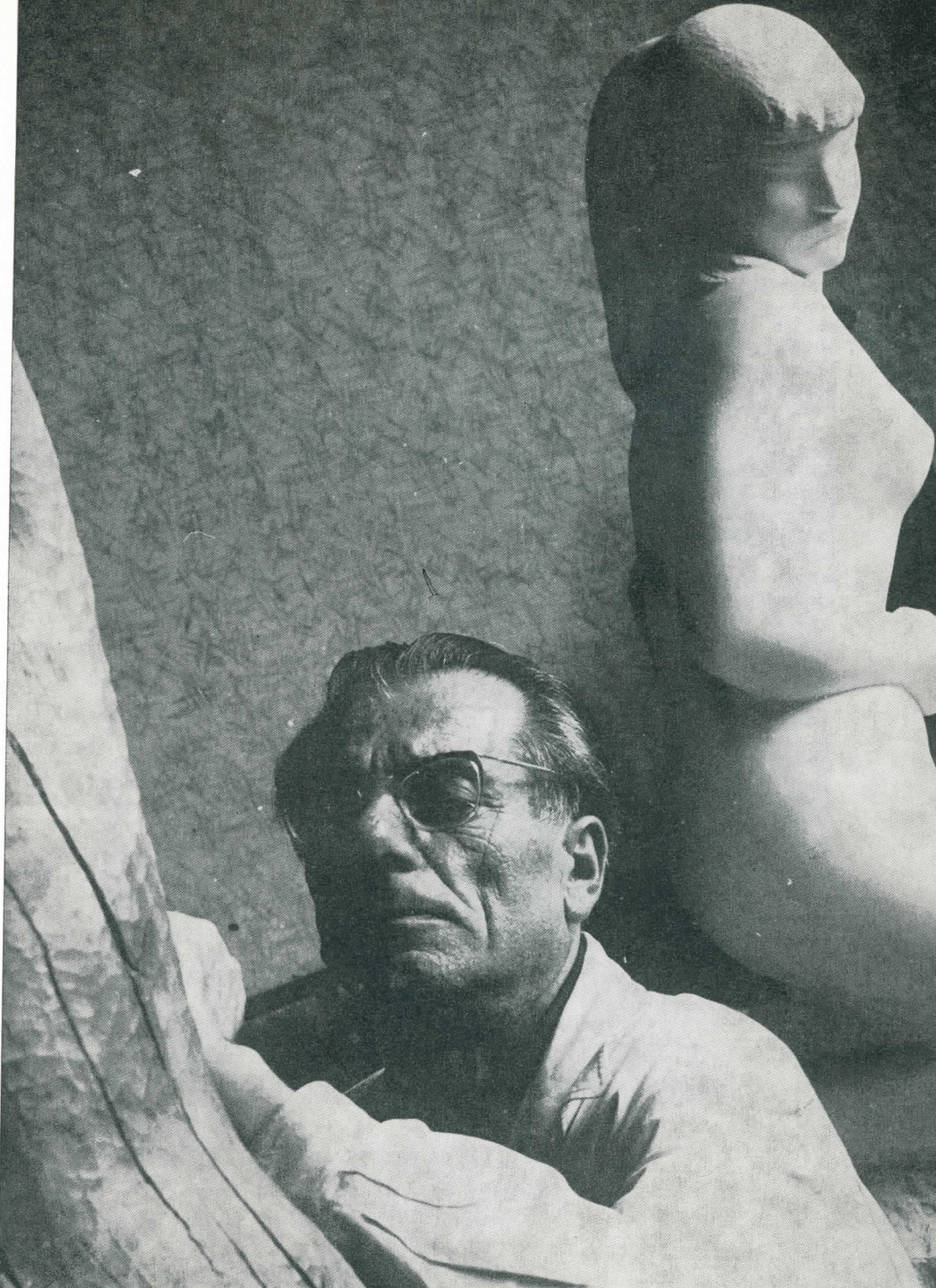
Svoje doživljaje transponirao je u znalački modelirane forme klasičnih proporcija, u harmoničan sklad pomno obrađenih površina. Optimizam i vedrina koji se provlače cijelim njegovim opusom izraz su njegove ljubavi i veselja koje je nalazio u radu.

Na žalost nije bilo moguće prikazati rad Grge Antunca kao medaljera. Majstor u obradi materijala, napose bjelokosti, Antunac je na području medaljerstva zauzeo značajno mjesto izradom portreta koji se odlikuje ne samo fizičkom sličnošću nego i finom psihološkom karakterizacijom, te se na taj način stavljaju u red pravih psiholoških studija.

Stoga ova izložba i nema karakter retrospektive, koju bi Grga Antunac bez sumnje i zaslužio, a koja će jednog dana, nadamo se, biti i ostvarena.

Šime Vulas  
Vesna Barbić

BERGA ANTUNAC REZE FIGURU U DRVU,  
ZAGREB 1968.



## NEKOLIKO PODATAKA O ŽIVOTU I RADU GRGE ANTUNCA

Grga Antunac rođen je 11. ožujka 1906. u Šibeniku, u mnogobrojnoj radničkoj obitelji, bez posjeda, u lošim materijalnim prilikama. Nakon završene osnovne škole postaje šegrt kod Električne centrale u Šibeniku 1918—1920. Već se tada bavi crtanjem i modeliranjem, te ga otac, na poticaj drugova iz centrale, upisuje na kiparski odio Obrtne škole u Splitu. S prekidima završava školu 1926. Razlozi prekida su materijalne naravi: nakon smrti oca 1923. ostaje bez sredstava te se uzdržava sam, povremeno radeći po raznim poduzećima. Boravak u Splitu koristi ne samo da nauči klesarski i drvorezbarski zanat, već i da stekne opće obrazovanje. Mnogo čita, ne samo klasičnu nego i naprednu literaturu (Krlježa, Cesarec itd.), što će biti odlučujuće za formiranje njegove ličnosti, odnosno nazora na svijet. Godine 1926. u jesen upisuje se na Umjetničku akademiju u Zagrebu, na kiparski odio. Nakon završenih osam semestara, primljen je u specijalku kod Meštrovića za daljnje dvije godine. Zahvaljujući svom talentu i solidnom poznavanju klesarskog zanata te vidnom napretku u školi, bio je pozvan da zajedno sa Franom Kršinićem i Antunom Augustinčićem kleše reljefe za spomenik Zahvalnost Francuskoj, koji je Meštrović radio 1930. Kasnije, ponovo za Meštrovića, prenosi u kamen reljefe za unutrašnjost obiteljskog mauzoleja u Otavicama.

Godine 1932. u kasnu jesen putuje kao stipendist u Pariz. Velikim je interesom proučavao umjetnička djela prošlosti sabrana u pariškim muzejima i galerijama. Stvaranje suvremenika, pojave novih likovnih tendencija i pravaca, nova strujanja koja su se tada javljala u Parizu, nisu ga impresionirala ni ostavila vidnog utjecaja na njegovom stvaralaštvu.

Godine 1933. nakon povratka iz Pariza ponovo radi u Splitu za Meštrovića: kleše Povijest Hrvata, Sfingu, Bahanticu i karijatide za grob Neznanog Junaka na Avali. Usprkos bolesti koja je dijagnosticirana još prije polaska u Pariz, kada mu je savjetovano da ne radi više sa kamenom, jer su mu pluća oštećena kamenom prašinom, on se baca na taj rad sa vanrednim poletom i oduševljenjem. Riješivši uspješno neke tehničke probleme svladao je posao u kratkom vremenu zahvaljujući svom urođenom instinktu poznavanja kamena. Za vrijeme boravka u Splitu upoznaje Đuru Tiljka, slikara, s kojim će od tada biti u nepomućenom i iskrenom prijateljstvu sve do smrti.

Godine 1937. uselio se s obitelji u skromnu kuću sa atelierom, koju je sagradio zaradom kod Meštrovića, u Zagrebu. Iako sada ima sve uvjete za rad, još uvijek ne može pomisliti na samostalnu zaradu. Stoga radi u atelieru A. Augustinčića — do 1941 — pomažući mu kod izvedbe velikih konjaničkih spomenika za Skopje. U slobodno vrijeme radi za sebe toliko da može sudjelovati na izložbama i natječajima. Radove mu otkupljuju privatnici i ustanove. Voli društvo, kafanske razgovore, često je u kazalištu



i na koncertima, veoma mnogo čita. Pun je elana, nade i planova za budućnost. No sve to prekida rat 1941. Četiri godine rata provodi povučeno i tiho u svom atelieru, u krugu obitelji i nekolicine prijatelja. Godine 1945. u rujnu priređuje izložbu — prvu samostalnu — zajedno sa slikarem Franom Šmunovićem u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu. Kasnije je ta izložba prenesena u Borovo.

Godine 1946. u siječnju imenovan je docentom na Akademiji za likovne umjetnosti u Zagrebu, a nekoliko godina kasnije i profesorom. Veliki atelier kojim tada raspolaže na Akademiji pruža mu mogućnosti intenzivnijeg rada. Osim skulptura na temu portreta i figure u radu, koncipira kompozicije za natječaje; sudjeluje na izložbama u zemlji i inozemstvu. Nagrade i otkupi njegovih radova daju mu podstreka u radu.

Godine 1948. ponovo surađuje u atelieru Augustinčića pomažući modeliranje velikih figura na spomeniku za Batinu Skelu. Usprkos bolesti koja već ozbiljno koči njegov rad, prihvaća se izvedbe u kamenu reljefa za Augustinčićev spomenik Krajišnicima podignut 1960. na Šehitlucima kod Banje Luke. Nekoliko godina kasnije kleše Meštrovićeve Majku u razmišljanju za Atelier Meštrović u Zagrebu.

Godine 1964. sudjeluje na izložbi Medalja u Hrvatskoj sa dvadeset i dvije medalje u bronci i bjelokosti. U želji da se oduži svom rodnom gradu i oda poštovanje velikom majstoru Jurju, radi 1968. i 1969. nove vratnice za portale šibenske katedrale. Izveo ih je jednostavno i nenametljivo kao što je i on sam bio. Umro je 15. siječnja 1970. u Zagrebu.

Dragocjeni su nam podaci koje Grga Antunac iznosi u svojim Uspomenama, a iz kojih se vidi njegov odnos prema radu i materijalu, ljubav i oduševljenje za klesanje i kamen.

Navest ćemo (doslovno) samo nekoliko redaka o prijenosu u kamen skulpture Povijest Hrvata Ivana Meštrovića, koju je klesao od 15. studenog 1933. do 15. travnja 1934. u Splitu »...Meštrović mi je naredio da glavu i ruke ispunktiram i spojim sa zubčastim dlijetom a da njemu ostavim jer on to želi sam da dovrši. To je mene malo bocnulo jer sam se baš veselio kako ću u tom prekrasnom grčkom materijalu prvi put pokazati što mogu, jer koliko god sam se trudio na glavama i rukama Otavičkih reljefa da izvučem maksimalno čistu formu nikad u tom materijalu nije taj napor došao do izražaja, a u ovom grčkom mramoru dolazile su najtanjanije nijanse do izražaja i bio je prekrasne boje, boje slonovače, ali imao je i jednu manu, u svojoj strukturi, makar to nije bilo vidljivo, ali je zato onome koji je dovršavao ta mana zadavala velike poteškoće i trebalo je dosta vježbe za tome doći na kraj. To se očitovalo u tome, što su slojnice tog mramora bile različite tvrdoće pa je kod dovršavanja dlijeto trebalo čvrsto držati i paziti da ne propada u mekše slojnice i u drugoj rasvjeti ispadne sve valovito, a treba da u svim svjetlima bude jednako čista i napeta forma kao kokošje jaje. Sa tim problemom konačno dovršavanja dugo

sam se mučio dok sam našao rješenje i veselio sam se da će meni taj isti problem baciti u krilo glavu i ruke, jer Meštar iako u mladim danima radio dosta u mramoru, dovršio je sam Sjećanje, guzatu udovicu i one dvije udovice, sve te figure su iz kararskog mramora koji je najpodesniji i najlakši materijal za zvedbu kiparskih radova, jer je uvijek jednake tvrdoće. Zato sam bio uvjeren kad Meštar bude dovršavao glavu Hrvatske da će naići na taj problem pa ćemo vidjeti hoće li odmah naći rješenje da ga prebrodi. Zato sam sa velikim nestrpljenjem čekao te dane da vidim kako će to biti. I u martu dođe Meštar u Split da dovrši glavu i ruke, a bilo je sunčano proljeće i to je bilo prvi put da u istom prostoru radim sa Meštrovićem po cio dan. Ja sam mu priredio sva dlijeta koja treba i posudio sam mu moj slavni čekić (ja sam imao još par čekića sa kojima su radili klesari) i Meštar je počeo dovršavati glavu, radio je sa velikim užitkom u lijepoj rasvjeti, krasno se je kupala figura i ono što je dovršavao izgledalo je prividno veoma dobro, treći dan kad je mislio da je glava gotova zapita mene što ja mislim je li dobro izveo. Ja mu velim: »Jeste, u ovoj rasvjeti djeluje gotovo ali kad se figura okrene u suprotno svjetlo onda će se vidjeti da je to još daleko od gotovog.« On je razgoračio oči veleći: »Vidi, vidi. Okrenite u drugu, suprotnu rasvjetu pa da vidimo.« Figura je bila postavljena na drešajbi i lako sam okretao teški blok i Meštra, jer je sve počivalo na kugličnim ležajima. Tada je vidio da nije napeta forma kako je u predašnjem svjetlu djelovala, i sada je trebao u toj rasvjeti da ispravi to valovlje i formu ponovno napne, mučio se je i kad je sradio, vratimo figuru u prvobitnu rasvjetu. Sada su se opet pojavili isti valovi (što je jako kvarilo izgled) sa druge strane. Na to Meštar uzvikne: »Pa to je, bogamu, Sizifov posao!« i počne kontrolirati dovršene partije draperije koju sam ja dovršio u svim rasvjetama. Djelovala je jednako napeto i sa jednakim udarcima dlijeta koji na površini tvore izvjesnu simpatičnu strukturu »izvedbe na dlijeto«, što je uvijek žvlje i ljepše vidjeti nego brušeno ili rašpano. Zapita me: »Kako ste vi to uspjeli napeti?«. Ja sam mu tada pričao kako sam se sa tim problemom dugo mučio, te proklete slojnice, koje se tek kad se mramor smoči vide male razlike u boji, ali su različite tvrdoće pa dlijeto propadne u mekši dio, i da treba na to paziti. Tada je još jednom pokušao a onda mi pruži čekić i dlijeto i veli: »Izvolite, kolega, nastaviti.« Zahvalim mu: »Hvala, kolega«, i uzmem dlijeto i čekić i sa velikim veseljem počnem pred njim kuckati: t t tt, dva duga i dva kratka i lakša udarca, po mekom, dva duga jača po tvrdom. On promatra govoreći: »A, tu je taj ždronj«. Samo radeći se stiže iskustvo, svaki koji stalno i dugo radi mora otkriti način kako će izići na kraj sa teškoćama na koje radeći naiđe. O tome ću još govoriti kad dođem na probleme rada na karijatidama.«

Rukopis Uspomena odnosno prijepis pričanja s magnetofske vrpce pohranjen je u arhivu Nataše Sladoljev i Jagode Katić, kćeri Grge Antunca.

**PODACI ZA SASTAV OVOG KATALOGA DOBIVENI SU IZ  
SLIJEDEĆE LITERATURE:**

- Ljubo Babić: Umjetnost kod Hrvata, Zagreb, 1943, A. Velzek, str. 235 i 241. Sabrana djela Lj. Babića, knjiga I.  
Hrvatska umjetnost, Zagreb HIBZ 1943, Lijepa naša domovina, knjiga 2—3, str. XV.  
Enciklopedija likovnih umjetnosti br. 1, str. 114, Zagreb, 1959.  
Matko Peić: Hrvatski umjetnici, biblioteka gledišta, Znanje, Zagreb, 1968, str. 356.  
Katalog: Pola vijeka hrvatske umjetnosti, 1888—1938, Zagreb, str. 107 i 195.  
Katalog: Izložba Antunac Šimunović, Umjetnički paviljon Zagreb, 16—30 IX 1945.  
Katalog: Izložba umjetničkih medalja i plaketa, Galerija umjetnina Vukovar, 17—24 XI 1962.  
Katalog: Medalja u Hrvatskoj, Zagreb, 18. XII 1964 — 10. I 1965.  
Katalog: Antunac, (posmrtna izložba) srpanj-rujan 1973. Muzej grada Šibenika.  
Mnoštvo podataka dobiveno je iz arhivskog i dokumentacionog materijala koji čuvaju obitelji Sladoljev i Katić-Antunac, kao i arhivskog materijala iz Arhiva za likovne umjetnosti JAZU, Zagreb.

**DOKUMENTACIJA:**

Fotografije:

1. Nastavnici i učenici Obrtne škole u Splitu; G. Antunac u drugom redu desno.
2. Antunac sa kolegama na studiju kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.
3. A. Augustinčić, F. Kršinić i G. Antunaca sa klesarima u radionici Jurjević u Splitu 1930.
4. V. Radauš, I. Lozica i G. Antunac u specijalki, I. Meštročić na Akademiji u Zagrebu 1931—1932.
5. G. Antunac, V. Radauš i D. Matijević pred mauzolejem obitelji Meštrović u Otavicama 1932.
6. G. Antunac u svom atelieru u Zagrebu 1940—1941.
7. G. Antunac u radu na spomeniku za Garešnicu 1947—1948.
8. G. Antunac u atelieru na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu oko 1950.

Odljev ruke Grge Antunca u sadri.  
Katalog izložbe Antunac — Šimunović 1945.



Izbor eksponata: Vesna Barbić, kustos Ateliera  
Meštrović u Zagrebu; Šime Vulas, kipar

Tekst kataloga: Vesna Barbić

Postava izložbe: Vesna Barbić

Likovna oprema kataloga: Alfred Petričić, akad.  
slikar

Fotografije: Igor Katalinić, Šibenik

Izdavač: Narodni muzej, Zadar

Tiskano u 500 primjeraka

Tisak: NIP »Narodni list«, Zadar, 1974. godine





